

EUROPESE
COMMISSIE

HOGE VERTEGENWOORDIGER
VAN DE UNIE VOOR
BUITENLANDSE ZAKEN
EN VEILIGHEIDSBELEID

Brussel, 12.3.2021
JOIN(2021) 5 final

GEZAMENLIJK VERSLAG AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**Speciale Administratieve Regio Macau:
Jaarverslag 2020**

GEZAMENLIJK VERSLAG AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

SPECIALE ADMINISTRATIEVE REGIO MACAU:

JAARVERSLAG 2020

Samenvatting

Sinds de overdracht van Macau aan de Volksrepubliek China in 1999 hebben de Europese Unie en haar lidstaten de politieke en economische ontwikkelingen in de speciale administratieve regio (SAR) Macau binnen het kader van het beginsel “één land, twee systemen” op de voet gevolgd. De Europese Unie ondersteunt het “één land, twee systemen”-beginsel en de uitvoering ervan. Dit jaarverslag over de ontwikkelingen in Macau wordt gepubliceerd volgens de in 1997 met het Europees Parlement gemaakte afspraak.

In 2020 werd het “één land, twee systemen”-beginsel verder ten uitvoer gelegd, zoals bepaald in de basiswet van Macau.

De rechten en fundamentele vrijheden van de bevolking van Macau werden doorgaans nog steeds gerespecteerd en de rechtsstaat werd gehandhaafd op grond van het “één land, twee systemen”-beginsel. In de media van Macau kwam nog steeds een breed spectrum van opvattingen aan bod, al was er wel enige ongerustheid over de toegenomen zelfcensuur.

Hoewel de basiswet en andere wetten niet voorzien in de invoering van algemeen stemrecht, moedigt de EU de autoriteiten in Macau aan de publieke betrokkenheid bij de verkiezing van de regeringsleider en de wetgevende vergadering te bevorderen.

In economisch opzicht heeft de regering doeltreffende maatregelen genomen om de verspreiding van COVID-19 tegen te gaan, maar de economie van de SAR werd zwaar getroffen door de pandemie en het bbp daalde fors. Dit is grotendeels te verklaren doordat Macau, ondanks de inspanningen van de regering om de economie te diversifiëren, nog steeds sterk afhankelijk is van de gok- en de toeristische sector. Door de reisbeperkingen hebben het afgelopen jaar minder toeristen dan ooit de SAR bezocht.

Er werd enige wetgevende vooruitgang geboekt op het gebied van belangrijke sociale vraagstukken zoals het minimumloon, ouderschapsverlof en wetten met betrekking tot uitzendbureaus.

Hoewel de regering steunmaatregelen voor de bevolking en bedrijven heeft uitgerold en de arbeidsmarkt het goed bleef doen, zal een economisch herstel in de SAR grotendeels afhangen van de vraag wanneer en in welke aantallen toeristen van het Chinese vasteland terugkeren naar Macau. Op langere termijn blijven economische diversificatie en regionale integratie de belangrijkste strategieën.

I. Politieke en sociale ontwikkelingen

Het afgelopen jaar hebben geen belangrijke wijzigingen plaatsgevonden in de top van de regering van Macau.

De nationale veiligheid bleef een belangrijk punt in het discours van de regering van Macau en de centrale regering moedigt aanpassingen van juridische en handhavingsmechanismen aan om de nationale veiligheid te beschermen. In oktober heeft de gerechtelijke politie een nieuwe nationale veiligheidseenheid opgezet, bestaande uit een informatiedivisie, een opsporingsdivisie, een divisie operationele ondersteuning, een divisie algemene zaken, een divisie waarschuwing en onderzoek terrorisme, en een cyberbeveiligingsdivisie. Op 16 november meldde de regeringsleider in zijn beleidsverklaring dat de regering een wet zou uitwerken om vertrouwelijke documenten te beschermen en een plan met niet nader genoemde nieuwe procedures in het kader van de nationale veiligheidswet zou opstellen. Momenteel zijn er geen aanwijzingen dat er plannen bestaan om bij het opzetten van een Chinees wetshandhavingsapparaat in de SAR Macau eenzelfde aanpak te hanteren als in Hongkong.

De regeringsleider heeft de aanzet gegeven tot een aantal hervormingen op het gebied van het openbaar bestuur. Hij kondigde plannen aan om een eerste reeks overheidsdiensten te herstructureren, waaronder het samenvoegen van het Bureau Onderwijs en Jeugdzaken en het Bureau Hoger Onderwijs. De regering zegde toe het digitale bestuur te versterken en de aanwervingsprocedure voor ambtenaren te verbeteren.

De regering heeft ook stappen ondernomen om de bescherming van de rechten van werknemers te versterken. Op 16 april nam de wetgevende vergadering een wet op het minimumloon voor werknemers aan. Deze wet trad op 1 november in werking en is de eerste alomvattende wet op het minimumloon in Macau. De wet bepaalt dat werknemers in de particuliere sector — met uitzondering van huishoudelijke hulpen en gehandicapte werknemers — recht hebben op een wettelijk minimumloon van 32 MOP per uur. Het minimumloon wordt om de twee jaar herzien en de regering verklaarde ook dat zij een eventueel lager loon voor mensen met een handicap zou compenseren.

De regeringsleider gaf aan dat de regering vakbondswetgeving zou invoeren om de rechten van werknemers te beschermen, nadat door prodemocratische wetgevers voorgestelde maatregelen herhaaldelijk waren afgewezen.

Op 4 september werd een nieuwe wet tot regulering van uitzendbureaus aangenomen, die in maart 2021 in werking treedt. De wet heeft tot doel zowel potentiële werknemers als werkgevers te beschermen en is specifiek gericht op buitenlanders die in Macau komen werken. Zo mag bijvoorbeeld de aan potentiële werknemers in rekening gebrachte vergoeding niet hoger zijn dan de helft van het in hun arbeidscontract vermelde basissalaris voor de eerste maand.

Het wettelijke zwangerschapsverlof werd in 2020 uitgebreid van 56 tot 70 dagen. De nieuwe wettelijke bepalingen voorzien ook in vijf dagen vaderschapsverlof (voorheen twee dagen onbetaald verlof). De in Macau geldende ouderschapsbepalingen blijven naar mondiale maatstaven niettemin ongunstig.

In augustus trad een nieuw volkshuisvestingsstelsel in werking, dat heeft bijgedragen aan een verbetering van de woonomstandigheden van meer dan 2 200 gekwalificeerde gezinnen. Bij wijziging van de wet inzake economische huisvesting is de aanvraagprocedure voor de

eigenwoningregeling aangepast en is een nieuw stelsel voor doorverkoop in het leven geroepen. Ook is voorzien in extra gesubsidieerde huisvesting.

De regering van de SAR Macau heeft snel belangrijke stappen ondernomen om de verspreiding van COVID-19 tegen te gaan, onder meer door casino's te gelasten hun activiteiten in februari twee weken lang te staken en bij hervatting van de activiteiten beschermende maatregelen te treffen. Er werden meer dan 20 miljoen gezichtsmaskers aan de bevolking beschikbaar gesteld tegen prijzen die in het kader van een overheidsregeling betaalbaar werden gehouden. De regels voor toegang tot Macau werden aangepast om de import van gevallen in de eerste dagen van de pandemie te voorkomen en niet-ingezetenen van Macau uit overzeese gebieden werd vanaf 25 maart de toegang ontzegd. Op 4 februari werden de veerdiensten tussen Hongkong en Macau gestaakt; op 5 april werden de busdiensten tussen Macau en Hongkong tot nader order gestaakt.

De autoriteiten van het Chinese vasteland zijn in augustus weer begonnen met het afgeven van visa aan inwoners van het vasteland om Macau te bezoeken voor recreatieve doeleinden. In totaal zijn er 46 gevallen van COVID-19 bevestigd en er zijn geen dodelijke slachtoffers gevallen.

In oktober verwees de voorzitter van het Hooggerechtshof van Macau in een toespraak tijdens de ceremonie ter gelegenheid van de opening van het gerechtelijk jaar 2020/2021 naar de uitdagingen waarmee het rechtsstelsel van de SAR wordt geconfronteerd. Hij wees op de nog steeds voortdurende invloed van het Portugese systeem in het kader van de uitvoering van "één land, twee systemen" en hij gaf tevens aan dat de in Portugal en Macau geldende ethische normen, morele en culturele waarden, en gebruiken van elkaar verschillen.

De regering gaat door met het installeren van grote aantallen bewakingscamera's. Volgens officiële plannen zullen uiterlijk in 2028 naar verwachting 4 200 camera's zijn geïnstalleerd. De autoriteiten stellen dat een dergelijke bewaking is gerechtvaardigd omdat deze de bestrijding van de criminaliteit ondersteunt.

Rechten, vrijheden en gelijke kansen

De rechten en fundamentele vrijheden en de rechtsstaat werden doorgaans gerespecteerd voor zover deze in de basiswet van Macau worden gegarandeerd en conform het "één land, twee systemen"-beginsel.

Tot op heden is er nog steeds geen actie ondernomen om een onafhankelijk mensenrechtenorgaan op te richten overeenkomstig de aanbeveling van het VN-Comité tegen Foltering van december 2015.

De persvrijheid werd doorgaans gerespecteerd, hoewel het medialandschap wordt gekenmerkt door zelfcensuur. De Portugese en Engelse Persvereniging in Macau (AIPIM) bracht op 18 maart een verklaring uit waarin zij haar bezorgdheid uitsprak over de opnemings van Macau en Hongkong in de beslissing van de centrale regering om Amerikaanse journalisten van drie mediakanalen uit de Verenigde Staten te verbieden in China te werken. In haar verklaring uitte de AIPIM tevens haar bezorgdheid over de negatieve gevolgen van de oplopende spanningen tussen de Verenigde Staten en China over de persvrijheid.

In oktober was de vroegtijdige sluiting zonder uitleg van de World Press Photo-tentoonstelling 2020 voor onder meer de AIPIM aanleiding om haar bezorgdheid te uiten. Op de tentoonstelling waren onder meer foto's van de sociale onrust in Hongkong te zien. De AIPIM verklaarde dat als de vroegtijdige sluiting het gevolg was van druk in verband met enkele tentoongestelde foto's, zij dit beschouwt als een ernstig en zorgwekkend incident dat duidt op een uitholling van de vrijheid van meningsuiting.

Ook in 2020 werd de vrijheid van vergadering doorgaans gerespecteerd in Macau, **hoewel de COVID-19-uitbraak gevolgen had voor de uitoefening van verschillende vrijheden**. De vereniging van journalisten van Macau (AJM) verklaarde dat overheidsdiensten niet alle persconferenties in verband met het bestrijden van COVID-19 hadden mogen annuleren. De groep heeft er bij het informatiebureau van de regering op aangedrongen het recht op een vrije informatiestroom af te wegen tegen de noodzaak van bestrijding van de epidemie.

De veiligheidspolitie heeft het verzoek van de Unie voor democratische ontwikkeling afgewezen om de jaarlijkse wake bij kaarslicht te organiseren ter herdenking van het neerslaan van de protesten op het Tiananmenplein, naar eigen zeggen vanwege bezorgdheid over de bestrijding van COVID-19. Een afzonderlijk verzoek om een fototentoonstelling te houden, werd eveneens afgewezen. Op 4 juni werden 's avonds twee dochters van de prodemocratische wetgever Au Kam San opgepakt omdat zij een illegale bijeenkomst zouden hebben georganiseerd. In een rapport aan de mensenrechtencommissie van de Verenigde Naties sprak de ngo Macau Conscience haar bezorgdheid uit dat de regering de zorgen over de volksgezondheid misbruikte om alle herdenkingen te verbieden.

In Macau wordt de **vrijheid van vereniging en collectieve onderhandelingen**, zoals vastgelegd in de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), niet daadwerkelijk afgedwongen. De EU blijft Macau ertoe aansporen dit wel te doen, onder meer door middel van de geplande vakbondswetgeving.

Macau blijft zich inspannen om **de mensenhandel** aan te pakken. Desondanks werd Macau op de Amerikaanse categorie 2 "watchlist" geplaatst. In het jaarverslag van het ministerie van Buitenlandse Zaken werd opgemerkt dat Macau niet volledig voldeed aan de minimumnormen voor het uitbannen van mensenhandel en dat de lokale autoriteiten niet hadden aangetoond zich extra in te spannen vergeleken met de vorige verslagperiode. De EU is bereid om de samenwerking met Macau op dit gebied te intensiveren.

Macau heeft nog geen alomvattende antidiscriminatiewetgeving aangenomen. **Discriminatie op grond van seksuele geaardheid en genderidentiteit** blijft een bron van zorg, met name op het gebied van werkgelegenheid, onderwijs en gezondheidszorg.

Macau heeft zijn aanpak van **corruptie** voortgezet, onder meer door middel van de werkzaamheden van de anticorruptiecommissie (CCAC). Het jaarverslag van de CCAC werd gepubliceerd in mei 2020. Daarin wordt uiteengezet wat de commissie doet om corruptie in de publieke en de particuliere sector aan te pakken. De regeringsleider beloofde de bevolking beter voor te lichten over eerlijke verkiezingen en ervoor te zorgen dat de verkiezing van de zevende wetgevende vergadering (gepland voor 2021) op eerlijke en open wijze en vrij van corruptie kan plaatsvinden.

II. Economische ontwikkelingen

De COVID-19-pandemie heeft dramatische gevolgen gehad voor de economie van Macau. Hoewel de regering de pandemie met succes onder controle heeft gehouden in de SAR, hebben de reis- en gezondheidsbeperkingen — zowel in Macau als in China — tot gevolg gehad dat het grootste deel van het jaar een zeer beperkt aantal mensen het grootste gokcentrum ter wereld bezocht.

Het bbp van Macau kromp daardoor met 48,1 % in het eerste kwartaal, 68 % in het tweede kwartaal en 63,8 % in het derde kwartaal van 2020 ten opzichte van dezelfde kwartalen in 2019¹. Het aantal toeristen daalde het afgelopen jaar met 85 % en er kwamen slechts 5,9 miljoen bezoekers naar de SAR (vergeleken met 39,4 miljoen in 2019).

Traditioneel is ongeveer 70 % van de toeristen die Macau bezoeken, afkomstig van het Chinese vasteland. Dit betekent dat een economisch herstel in de SAR grotendeels afhangt van de vraag of de Chinese toeristen terugkomen. De afgifte van individuele visa aan Chinezen van het vasteland om Macau binnen te komen, werd in de eerste helft van 2020 grotendeels opgeschort. In augustus werd het afgeven van visa in fasen hervat en halverwege september was de afgifte hervat voor heel China. Het aantal bezoekers is daardoor licht gestegen, maar de aantallen in het laatste deel van het jaar bleven ruim onder het traditionele niveau voor Macau en waren onvoldoende om een krachtig herstel te garanderen.

Ondanks de economische neergang bleef de arbeidsmarkt het goed doen en steeg het werkloosheidspercentage in de periode van september tot en met november slechts licht tot 2,9 % (van 1,7 % eind 2019)². De inflatie over de eerste elf maanden bedroeg 0,1 %.

Op het begrotingsfront moest de regering van Macau haar reserves aanspreken om in het begrotingsjaar 2020 de uitgaven met de inkomsten te dekken. Dit was het gevolg van de combinatie van een zwakke economie, een daling van de inkomsten (waaronder kansspelbelasting) en een stijging van de overheidsuitgaven. Niettemin blijft de begrotingssituatie van de SAR onverminderd gunstig. Er zijn nog steeds aanzienlijke begrotingsreserves beschikbaar (607 miljard MOP — 63 miljard EUR — eind oktober).

Voor bedrijven in Macau hebben de reisbeperkingen in en uit de SAR extra operationele uitdagingen met zich meegebracht. Dit geldt in het bijzonder voor buitenlandse bedrijven en ingezetenen, aangezien niet-Chinese buitenlanders het grootste gedeelte van het jaar de toegang tot of de terugkeer naar Macau grotendeels werd ontfegd.

Economisch beleid

Door de uitzonderlijke omstandigheden lag in 2020 de nadruk op het indammen van de pandemie en het ondersteunen van de economie, wat tot een reeks dringende maatregelen leidde. De regering voerde een consumptiesteunregeling in ten bedrage van 8 000 MOP

¹ Deze en de volgende zijn de meest recente statistische gegevens die beschikbaar waren ten tijde van het schrijven van dit verslag.

² Er moet echter worden opgemerkt dat Macau een groot aantal “niet-ingezetenen” werknemers heeft die geen vaste verblijfplaats hebben in Macau (ongeveer 87 200 [vóór COVID](#)) en van wie velen dagelijks heen en weer pendelen.

(826 EUR) per inwoner, deelde zorgvouchers uit voor een bedrag van 600 MOP (62 EUR) en verstrekke een toelage van 15 000 MOP (1 550 EUR) aan daarvoor in aanmerking komende lokale werknemers en zelfstandige beroepsbeoefenaren. Zij verzorgde ook betaalde opleidingen en verlaagde de loonbelasting voor werknemers. Voor bedrijven versoepelde de regering tijdelijk de toekenningscriteria voor een steunregeling voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en voerde zij een kmo-regeling in voor rentesubsidie op bankleningen³. De regering stelde verder bedrijven vrij van het betalen van toeristenbelasting, verlaagde de winstbelasting en schrapte diverse heffingen. Er werd een steunregeling ingevoerd op basis van de voorwaarde dat bedrijven gedurende een bepaalde periode geen werknemers zouden ontslaan. In totaal bedroegen de maatregelen naar schatting 12 % van het bbp van de SAR in 2019⁴.

De **beleidsverklaring** voor 2021 van de regeringsleider werd uitgesproken op 16 november. De prioriteiten waren onder meer het bestrijden van de epidemie — gericht op zowel geïmporteerde gevallen als eventuele nieuwe interne uitbraken — en het ondersteunen van het economische herstel. Gezien de structuur van de economie hangt het herstel in aanzienlijke mate af van de ontwikkelingen met betrekking tot de pandemie. Wat de economische ontwikkeling betreft, blijft de focus gericht op het consolideren van de gok- en de toeristische sector en wordt tegelijkertijd de economie gediversifieerd en de regionale samenwerking met het vasteland versterkt. Andere prioriteiten zijn onder meer stedelijke ontwikkeling en hervorming van het overheidsapparaat.

Wat de **economische diversificatie** betreft, is de goksector — hoewel er vooruitgang is geboekt sinds de bekendmaking van het vijfjarig ontwikkelingsplan (2016-2020) — nog steeds verantwoordelijk voor ongeveer de helft van het bbp van Macau (tegenover 63 % in 2012)⁵. De economie van de SAR blijft ook grotendeels afhankelijk van bezoekers van het vasteland. In de beleidsverklaring werd daarom nogmaals gewezen op het streven naar een verdere bevordering van het niet-goktoerisme en ontwikkeling van de industriële sector, de sector van conferenties en beurzen⁶, de traditionele Chinese geneeskunde, de handelssector en de financiële dienstensector. Steunverlening aan kleine en middelgrote ondernemingen en bevordering van innovatie worden eveneens beschouwd als essentieel voor diversificatie.

Met betrekking tot de **financiële dienstverlening** zal een obligatiemarkt worden opgericht in de SAR en worden financiële instellingen en verzekeraars van het vasteland aangemoedigd een regionaal hoofdkantoor in Macau te vestigen en hun activiteiten in Portugeestalige landen uit te breiden.

De **kringlooeconomie en het klimaatbeleid** blijven belangrijke uitdagingen. De regering heeft het afgelopen jaar een nieuw recyclingprogramma voor elektrische en elektronische apparaten opgezet en toegezegd de invoer van styrofoamproducten in 2021 te verbieden.

Regionale samenwerking

³ Rentesubsidie van maximaal vier procentpunten per jaar en lening van maximaal 2 miljoen MOP.

⁴ Bron: IMF (<https://www.imf.org/en/Topics/imf-and-covid19/%20Policy-Responses-to-COVID-19#M>).

⁵ Bron: WTO (evaluatie van het handelsbeleid van Macau door de WTO, verslag van het secretariaat, november 2020).

⁶ Volgens de WTO steeg het aantal evenementen tussen 2012 en 2019 met 50 %, voordat deze zwaar werden getroffen door de pandemie.

Integratie met het vasteland op grond van de overeenkomst over de **Guangdong-Hong Kong-Macao Greater Bay Area (GBA)** blijft een belangrijke prioriteit voor de regering van Macau. In de GBA streeft Macau naar consolidatie van zijn positie als een wereldcentrum voor toerisme en recreatie en een platform voor samenwerking op het gebied van handel en nijverheid en financiële dienstverlening, onder meer tussen China en de Portugeestalige landen.

Een wijziging van de overeenkomst inzake de handel in diensten op grond van de partnerschapsovereenkomst voor nauwe economische samenwerking met het vasteland trad in werking in juni 2020 (na ondertekening in november 2019). De wijziging omvat een verdere liberalisering van de toegang tot het vasteland voor in Macau gevestigde bedrijven in sectoren zoals financiële en juridische dienstverlening, boekhouddiensten, bouw en techniek, cultuur, toerisme en distributiediensten.

Samen met Zhuhai ontwikkelt Macau het eiland **Hengqin**, ten westen van Macau in de provincie Guangdong. Het eiland biedt Macau extra grond, die kan worden gebruikt om economische diversificatie te bevorderen en Macau verder in de GBA te integreren. Op het eiland is de campus van de Universiteit van Macau gevestigd en er bevinden zich diverse faciliteiten om ondernemerschap onder jongeren, traditionele Chinese geneeskunde en andere sectoren te ontwikkelen. Het afgelopen jaar werd een voorstel ingediend voor een in Hengqin te vestigen zone voor intensieve samenwerking tussen Guangdong en Macau en werd een taskforce opgezet. In de zomer werd een nieuwe grenscontrolepost in gebruik genomen, die het overschrijden van de grens tussen Hengqin en Macau gemakkelijker maakt. Macau en Zhuhai hebben een overeenkomst ondertekend waarbij Macau grond wordt toegekend om in Hengqin een woningbouwproject voor inwoners van Macau te ontwikkelen (het “Macao New Neighbourhood”-project) en Macau verder wordt geïntegreerd met het vasteland.

III. De bilaterale betrekkingen tussen de EU en Macau

In 2020 bleef de EU voor Macau de grootste handelspartner in goederen na het Chinese vasteland. De EU was voor Macau de grootste bron van invoer, goed voor 31 % van de totale invoer van Macau⁷. Anderzijds ging slechts 1,6 % van de goederenexport van de SAR naar Europa en behoudt de EU haar jarenlange handelsoverschot met Macau. Een verklaring daarvoor is dat de invoervraag vanuit Macau de afgelopen jaren gestaag is toegenomen, parallel aan de groei van de gok- en de toeristische sector, terwijl de productiesector in Macau is gekrompen tot ongeveer 1 % van het bbp.

De bilaterale **handel in goederen (over de eerste elf maanden)** nam met 37,3 % af tot 702 miljoen EUR in 2020. In die periode bedroeg de uitvoer vanuit de EU naar Macau 650 miljoen EUR, een daling van 37,0 % ten opzichte van dezelfde periode in het voorgaande jaar, met een handelsoverschot van 599 miljoen EUR tot gevolg. Macau blijft een groeimarkt voor Europese luxegoederen, en de belangrijkste uitvoerproducten van de EU zijn onder meer hoogwaardige lederwaren, kleding, horloges en juwelen, voeding en drank, en auto's.

De EU is de op twee na grootste buitenlandse investeerder in Macau, na Hongkong en het Chinese vasteland (de offshore-centra buiten beschouwing gelaten). Volgens de statistieken

⁷ Cijfers van de EU-27.

van Macau was de EU goed voor 5,2 % van de totale buitenlandse directe investeringen in 2019. Portugal was goed voor 54 % van de EU-investeringen in Macau. Volgens Eurostat bedroegen in 2019 de buitenlandse directe investeringen vanuit de EU-27 in Macau 342 miljoen EUR en de buitenlandse directe investeringen vanuit Macau in de EU 1,93 miljard EUR.

Als gevolg van de pandemie is de **24e bijeenkomst van het Gemengd Comité EU-Macau**, die voor 2020 was gepland, niet doorgedaan. De bijeenkomst zal naar verwachting worden gehouden in de eerste helft van 2021.

In december 2020 werd Macau aan een **toetsing van het handelsbeleid in WTO-verband (TPR)** onderworpen. Macau werd erkend als een open economie met vrije handel. Alle geldende tarieven bedroegen 0 % en de buitenlandse handel (goederen en diensten) was goed voor 117,1 % van het bbp in 2019. De EU heeft als belangrijke handelspartner van Macau de TPR met aandacht gevolgd en een aantal vragen gesteld. De EU moedigt Macau aan om toe te treden tot de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten van de WTO (GPA).

Ondanks het uitdagende jaar hebben de Kamer van Koophandel Macau-EU (MECC) en de Europese Kamer van Koophandel in Hongkong (EuroCham HK) in oktober samen de Europese deelname aan de beurs voor internationale handel en investeringen (MIF) in Macau gecoördineerd.

De EU en Macau hebben hun langdurige samenwerking op het vlak van tolkenopleidingen voortgezet, ondanks de COVID-19-pandemie in 2020. Pedagogische hulp door opleiders van het directoraat-generaal Tolken van de Europese Commissie aan het Polytechnisch Instituut van Macau werd verleend in de vorm van virtuele lessen en afstandsonderwijs en van online seminars voor cursusleiders.

In maart 2020 diende de regering van Macau een eindverslag in over het **derde programma voor juridische samenwerking tussen Macau en de EU**, dat de periode 2015-2019 bestrijkt. Het programma heeft bijgedragen tot de modernisering en ontwikkeling van het rechtsstelsel van Macau, en de EU en Macau bespreken de mogelijkheid van verdere samenwerking op dit gebied.